

Děvčátka a slečny, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř

Kázání děvčátkům a slečnám

Hrají: Kateřina Prášilová, Monika Němečková a Edita Valášková

Gamba: Jan Holínský

Hudba: Variace na starou francouzskou píseň *Une jeune fillette*, která se dočkala v renesanční a barokní Evropě mnoha zpracování a přetextování. Vyšla také v Čechách pod názvem *Má duše se nespouští* v Božanově kancionálu Slaviček Rájský, který spatřil roku 1719 světlo světa zásluhou hraběte Šporka, který jeho vydání financoval.

Režie: Soubor a Jarka Holasová

Gustave Doré

Barokní kázání se vyznačuje květnatou mluvou. Nejčastějšími stylovými prostředky jsou opakování a hromadění epitet, symbolů a emblémů, alegorií a metafor. Bajky a pohádky zprostředkovávají ponejvíce morální učení. Kromě toho se užívá přirovnání a pořekadel.

Barokní kázání se vyznačuje květnatou mluvou. Nejčastějšími stylovými prostředky jsou opakování a hromadění epitet, symbolů a emblémů, alegorií a metafor. Bajky a pohádky zprostředkovávají ponejvíce morální učení. Kromě toho se užívá přirovnání a pořekadel.

Bohumír Hynek Josef Bilovský (1659 - 1725) bývá označován jako nejlepší český představitel tzv. konceptuální homiletiky (konceptem se původně rozuměl originální duchaplný projev, který měl nejen poučovat, ale i bavit posluchače).

Pohádka (někdy též báchorka) je obvykle krátký epický fiktivní příběh, ve kterém se ve většině případů objevují nadpřirozené či smyšlené bytosti (skřítky, víly, čerti nebo draci) v kombinaci se živými lidmi. Původem se jedná o lidový žánr, nejčastěji psaný v próze. V moderní době se termín pohádka vžil také pro příběhy, které končí neobyčejně šťastně „pohádkovým“ romantickým koncem.

O pohádkách panuje zkrslená představa, že byly určeny dětem a že musí vždy dobře končit. Je však známa celá řada pohádek, jejichž konec nelze označit za dobrý či povznášející a vůbec nebyly určeny dětem. Tyto pohádky byly jakýmsi vzorovým příběhem o lidských vlastnostech a byly vyprávěny, když šly děti spát.

Gustave Doré: *Matka Husa čte pohádky*

Červená karkulka je známá pohádka o setkání mladé dívky s vlkem. Tento příběh se během své historie velmi měnil. Nejstarší známá tištěná verze Le Petit Chaperon Rouge pramení z francouzského folklóru 17. století. Byla vydána v roce 1697 ve sbírce „Pohádky mé matky husy“ (Contes de ma mère l'Oye) Charlese Perraulta.

Charles Perrault – narozen 12. ledna 1628 v Paříži, zemřel 16. května 1703 v Paříži, byl jeden z nejstarších pohádkářů.

Gustave Doré

Paul Gustave Doré (6. ledna 1832, Štrasburk – 23. ledna 1883, Paříž)
byl francouzský umělec, rytec a ilustrátor. Doré primárně pracoval také s dřevorytem
a ocelorytem.

Moralité:

Zde vidíte, co zlého potkává
děti, a zvláště krásky,
ty milé dívky hodné lásky,
když smí je oslovit kdejaký ohava,
a že nic zvláštního to není,
že slouží vlku k najedení.

Vlk, povídal jsem, vlci však
mohou být přece rozmanití:
někteří, než svou kořist chytí,
jsou roztomilí bůhvíjak,
úslužní, milí, krotcí tak,
jdou za mladými slečinkami,
pozor! až do domu, až do ložnic jdou s vámi.

Ach, běda děvčátku či slečně,
že nejhorší jsou tihle zdvořilí!

(Ch. Perrault: Červená karkulka, přeložil Fr. Hrubín)

„Základním záměrem kazatele však nebylo posluchače pobavit, ale dopomáhat k jeho spáse.
Chápání lidských ctností a neřestí se v mnohém dodnes nezměnilo.

A doufejme, že ani nezmění.“

Miloš Sládek: „Malý svět jest člověk“ (výbor z české barokní prózy)